

SL(5)793 - Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) (Diwygio) 2021

Cefndir a Diben

Caiff Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) (Diwygio) 2021 (y "Rheoliadau") eu gwneud gan Weinidogion Cymru drwy arfer y pwerau a roddir gan Erthyglau 22(2) a 144(6) o Reoliad (EU)2017/625 ("y Rheoliad Rheolaethau Swyddogol").

Mae Rheoliad (EU) 2016/2031 ynghylch plâu planhigion a'r Rheoliad Rheolaethau Swyddogol a ddiwygiwyd fel cyfraith a ddargedwir yr UE ("Rheoliadau'r UE") yn sefydlu mesurau amddiffynnol yn erbyn plâu planhigion, ac yn darparu ar gyfer cynnal rheolaethau swyddogol a gweithgareddau swyddogol eraill i sicrhau cymhwyso'n briodol y rheolau ar iechyd planhigion a chynhyrchion amddiffyn planhigion (ymhlith pethau eraill). Gwnaeth Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) 2020 a'r Rheoliadau cyfatebol sy'n berthnasol i Loegr weithredu Rheoliadau'r UE ac maent yn darparu ar gyfer trefn orfodi gyfatebol.

Mae rheoliadau'r UE a'r ddeddfwriaeth drydyddol ychwanegol a wnaed oddi tanynt wedi cael eu hymgorffori mewn cyfraith ddomestig yn unol â Deddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018, a'u diwygio mewn perthynas â Phrydain Fawr i ymdrin ag ystod o ddiffygion yn y ddeddfwriaeth yn deillio o'r DU yn ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.

Mae'r Rheoliadau'n gysylltiedig â Rhan 2 o Reoliadau Rheolaethau Swyddogol ac Amodau Ffytoiechydol (Diwygio) 2021, y mae elfennau ohonynt yn berthnasol i Gymru. Gwnaeth y Rheoliadau hynny ddarpariaeth i ategu'r Rheoliad Rheolaethau Swyddogol. Yn benodol, roeddent yn ychwanegu at, ac yn addasu, y rhanddirymadau trosiannol a'r addasiadau trosiannol a nodwyd yn Erthygl 168 o'r Rheoliad Rheolaethau Swyddogol, ac Atodiad 6 iddo, drwy ddarparu i reolaethau swyddogol a gynhelir ar nwyddau penodol a restrir yn yr Atodlen i'r Rheoliadau hynny gael eu cynnal yn y gyrchfan.

Diben y Rheoliadau hyn yw amddiffyn bioddiogelwch a chefnogi masnach rhwng Prydain Fawr a thrydydd gwledydd perthnasol drwy gyflwyno mesurau ar gyfer nwyddau planhigion risg uchel. Maent yn ymestyn y darpariaethau gorfodi sydd wedi'u cynnwys yn Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) 2020 i gynnwys arolygiadau a gynhelir mewn cyrchfannau, gan alluogi gorfodi rheolaethau swyddogol a gweithgareddau swyddogol eraill sy'n ymwneud â rheolau iechyd planhigion.

Mae'r Rheoliadau'n hwyluso'r gyfundrefn fesul cam o reoli iechyd mewnforion planhigion wrth Ymadael â'r UE i gefnogi busnesau ar ôl diwedd y Cyfnod Pontio, tra hefyd yn amddiffyn bioddiogelwch Prydain Fawr. Maent yn gwneud diwygiadau er mwyn caniatáu i blanhigion a chynhyrchion planhigion risg uchel gael archwiliadau iechyd planhigion i ffwrdd o'r ffin mewn cyrchfannau mewndirol, oherwydd ni ddisgwylir i Safleoedd Rheoli Ffiniau fod

yn barod yn weithredol i ymdopi â'r cynnydd mewn cyfeintiau masnach tan yn ddiweddarach eleni. Mesur wrth gefn dros dro fydd hwn hyd nes y bydd y Safleoedd Rheoli Ffiniau yn weithredol ac yn barod i archwilio nwyddau a reoleiddir gan yr UE.

Gweithdrefn

Negyddol.

Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd.

Gall y Senedd ddirymu'r Rheoliadau o fewn 40 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddyddiau pan fo'r Senedd: (i) wedi'i diddymu neu (ii) mewn cyfnod o doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y'u gosodwyd gerbron y Senedd.

Materion technegol: craffu

Ni nodir unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arno o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Mae paragraff olaf y Nodyn Esboniadol yn nodi na chynhaliwyd Asesiad Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau. Fodd bynnag, pennawd adran 6 o'r Memorandwm Esboniadol yw "Asesiad Effaith Rheoleiddiol" ac mae'n cynnwys ystyriaeth o ddau opsiwn. Er nad oes cysylltiad ag Asesiad Effaith Rheoleiddiol ehangach, tybir bod adran 6 o'r Memorandwm Esboniadol yn Asesiad mewn perthynas â'r Rheoliadau. Yn hynny o beth, bydd unigolyn neu sefydliad yr effeithir arno gan y Rheoliadau yn cael ei arwain i gredu wrth ddarllen y Nodyn Esboniadol na chynhaliwyd Asesiad Effaith Rheoleiddiol, ac mae hyn o bosibl yn eu hamddifadu o fudd y wybodaeth ychwanegol ynddo wrth gynllunio a chydymffurfio â'r newidiadau a weithredir gan y Rheoliadau.

Ymateb Llywodraeth Cymru

Pwynt Craffu ar Rinweddau:

Mae'r pwynt yn cael ei dderbyn. Gwnaeth swyddogion Llywodraeth Cymru bob ymdrech i ystyried costau a chynnwys eu hystyriaeth yn y Memorandwm Esboniadol. Cododd yr anghysondeb gan nad oedd swyddogion o'r farn bod yr ymdrechion hynny'n gyfystyr ag Asesiad Effaith Rheoleiddiol llawn. Gan nad rhan o'r Rheoliadau yw'r Nodyn Esboniadol, ni fydd Llywodraeth Cymru yn ceisio ei ddiwygio.

Cynghorwyr Cyfreithiol
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
17 Mawrth 2021

